

V prvi vrsti bodi nekaj pribito: pred poroto ni stala le dr. Hudnikova „Glavna posojilnica“; vso prvaško posojilništvo je bilo obtoženo. Kajti napake, ki so dovedle „Glavno posojilnico“ do zločinskega poloma, te napake najdemo pri vseh prvaških posojilnicah. Ta žalostni pojav prihaja v prvi vrsti od tega, da izrabljajo zagriženi prvaki tudi svoje denarne zavode v namene panslavistične politike. Dokler ne bodejo prvaki prostovoljno ali pa prisiljeni potom ojstre postave to storili, da rešijo svoje gospodarske organizacije političnega jarma, toliko časa se bodejo taki brezvestni polomi le ponavljali.

In zdaj omenimo še par posameznih pojavov. Zanimivo je v prvi vrsti, da so se prvaškiliberalnilisti pravzaprav za lopovske zločince pri „Glavni“ zavzemali. V liberalnih „narodnih“ listih nismo našli nobene ojstre besede graje in tudi klerikalni listi niso svoje prirojene neotesanosti kazali. Zakaj to? No, — ako bi prvaški listi o „Glavni“ resnico pisali, potem bi obenem in ne hote tudi svoje lastne posojilnice grajali in potem bi sami svoje ljudi iz svojih posojilnic podili. Tega seveda nečemo!

Zdaj sta torej dr. Hudnik in revizor Jošt zaprta. Od tega seveda vložniki „Glavne posojilnice“ prav nič nimajo. Manjka namreč dva milijona kron. Ta denar so prvaki napravili. Hudnik in Jošt sta bila glavna lumpa, to je gotovo. Ali če bi jih tudi obesili, denarja ni od njih dobiti. Tista dva milijona bodejo morali torej zadružniki plačati. Kakor znano, so se pa posamezni zadružniki znali te neprijetne stvari izogniti. In zaradi tega je še vedno veliko vprašanje, je-li bodejo v bogi vložniki svoje krvavo prihranjene krajcarje nazaj dobili. Čisto gotovo pa je, da bodejo morale posamezne posojilnice svoje vloge popolnoma ali pa deloma žrtvovati. Do pravega poloma bode šele prišlo, kadar pride eksekutor do besede.

Najgrša stvar, ki jo je ta sodnijska razprava dokazala, je pač tale: pri prvaških posojilnicah smejo načelniki iz blagajne denarja jemati, kolikor ga hočejo. Tako se je godilo pri „Glavni posojilnici“, tako se je godilo v Šoštanj in Ormožu in tudi drugod. Načelnik je absolutni vladar, — posojilnična blagajna je njegova blagajna! Brez da bi se odbor vprašalo ali kaj vknjižilo, se jemlje denar in brezvestni prvaški spekulant kupujejo potem s tem denarjem graščine in veleposestva v čisto nemških krajih ter pričenjajo taka posestva razkosavati. Revizor Jošt, eden slovenskih „odrešenikov“, bil je v tem oziru tipični lump. Namesto da bi posojilnico nadzoroval, jo je v špekulacijo in v polom tiral, sam pa je basal lepe provizije v žep!

Seveda so še druge napake. Celjska „Zadružna zveza“ n. pr. je svojim zadrugam tolikokrat po 500 kron kredita dajala, kolikor so imele te zadrug članov. Za vsacega člana

posamezne zadrug je dala torej ta prvaška „Zadružna zveza“ 500 K kredita!! In zdaj ima od „Glavne posojilnice“ — 300.000 K zahtevati. To je gospodarstvo, kaj?! Tajniki in revizorji prvaških posojilnic so visoki gospodje, oni smejo vse storiti — s tujim denarjem...

Prva zahteva je torej: oblast naj vsvari postavbo, da se take lumparije sploh prepreči. V ta namen pa je v prvi vrsti potrebno, da dobijo prvaške posojilnice (kakor imajo to nemške šparkase) **oblastveno nadzorstvo**. Brez tega ne gre.

Polomu v Ljubljani pa še bodejo drugi sledili.

Dopisi.

Lembah pri Mariboru. Ljubi „Štajerca“! Gotovo se bodeš čudil, da tudi od nas dobiš enkrat poročilo. Čakali smo, ker smo mislili da prineseš gotovo Ti kako poročilo o zborovanju našega kandidata g. Kresnik; škoda pa bi bila, da bi o tem zanimivem zborovanju molčali; naj vendar svet izve delo naših narodnih čudakov. Ko je „Štajerca“ naglasil, da bode g. Kresnik 5. junija v Lembahu zboroval, veselilo se je ljudstvo, čuti enkrat znanega vrlega moža. Ali tukajšni bahači in prvaki pod vodstvom Viktor Glaserja so delovali noč in dan, da bi se zborovanje preprečilo; — rekli so, da je predržno, da si upa g. Kresnik celo v Lembahu zborovati. Sklicali so se vsi dohtarski pisarji iz Maribora, celo znani fanatik doktor Gorišek iz št. Lenarta prišel je na pomoč. Ob določeni uri ob 6. popoldne prišel je g. Kresnik, katerega je ljudstvo navdušeno sprejelo, kar je prvače grozno jezilo. Prostor Jägervirtove gostilne bili so natlačeni, da ni bilo več prostora. Ko so naši srbski prvaki videli, da se je ljudstvo začelo večinoma za govor g. Kresnika ogrevati, jezili so se do pen; skušali so s krikom Kresnika motiti, kar pa Kresnika ni motilo. Dr. Gorišek je Kresniku med drugim stavil vprašanje, kako se to strinja, da je on na strani „Štajerca“; pral je Kresnik Goriška, kako se to strinja, da je Gorišek pri stranki, katera šili v Avstriji sovražno Srbijo, nakar je Gorišek sploh besnel. Najžalostnejšo igrto sta igrala Viktor Glaser in dr. Gorišek. Ljudstvo je splošno sodilo, da ne govorita moza, temveč vroč Pikarčan; mislila sta se ga nasrkati za korajžo, pa sta nekaj predebelo požirala. Nastopila sta obadva na stolec ter kvasila (posebno Glaser) tiste otročarije in neumnosti, da so njih pristaši skimovali. Može so se čudili, da je sploh mogoče možu à la Glaser, kateri trezen skoraj molči, take neumnosti govoriti. Ali neki mož slavi kod omikan in pameten, dokler sploh molči! Igrala sta vlogo komedijaša. Manjkalo je le še mirkovce in medveda na verigi in dudelzokarjev in najfinjša srbska komedija bila bi predstavljena. — Trezno misleči može so se pogovarjali, da ni čuda, da je dobil učenjak Viktor Glaser pred 4 leti kod

kandidat po vsi sili samo 300 glasov; — ljudstvo namreč značaje spozna! G. Kresnik mirno in prijazno svaril Glaserja, naj se smeši ter ga opozarjal na čas, ko je pred 4 leti ob času njegove kandidature na zborovanje Kresnikovi gostilni se skrival za Kresnika prvašajočimi pestmi klerikalcev, in če bi ga bili „Štajercijanci“ branili, bilo bi se mu jelo slabo godilo. Zmiraj bolj se je ljudstvo ogrevalo za g. Kresnika, seveda razun dohtarskih pokrov in končno sta Glaser in Gorišek zabranjena glasovanje, ker sta sprevidela, da je večina za g. Kresnika; — prejšno Glaserjevo in Goriškovo trdilo, da v „narodnem“ (?) Lembahu Kresnika ni tal, je šlo po vodi, kar je do volitve pokazal. Ako bi še g. Kresnik enkrat se tukoj predstavil, potem pa gotovo za tega kandidata ne bode več tal, vkljub Glaserju Goriška in dohtarskih pisarjev, kateri so se tem zborovanju jako zmotili in pred javno ošpotovali. Ljudstvo želi kruha, ne pa narodnih hujskanje! Lepe in debele smreke in hrastov vrlega starega Glaserjevega očeta pa so napravili prevzetnega. Opazovalci.

Od sv. Urbana pri Ptuj. Volitve za žavnj zbor so minule; našemu od prevelike tacije čez vse izmučenemu kaplanu Malajnarju katerem je še tako dolgi dan prekratek bil, je še skoraj cele noči potreboval in se po ušesu in vratu čohal in si študiral, kje še bi kaj vlovil, — svetujemo, da bi se malo okrepil počinil, ter se naj bolj svojega poklica držal, ki se za posvetne reči brigal. Urbančani ljubljani mir in smo še željni, da bi že po tako dolgem času pa enkrat eno razumljivo božjo besedo slišali! Kjer takšega bebranja smo se že vrhunsko naveličali. Bog se smili čez nas, usliši nas! Da pa ga Malajnar tudi rad posebno kedar nič ne stane, se je že dosti opazovalo. Slišati je bilo, da bode Brenčič, bode zmagal, dal svojim volilecem polovnjak v spiti in da bode za pojed tudi nekšjo pizn zaklal; to je tudi Malajnarja z družbo Bog. Jaka Simonič (Grozl) in Čehovega Jožica Spuhlo vleklo, kjer so nameravali, da se bode tamkaj zastonj napili in najedli — pa kaj prišli so na hladno; Brenčič jim je njihov prav mastno povrnil s tem, da so nazaj morali vse plačati, kar so izpili in pojedli. Na jim je postajalo, kjer je precej cvenka zleto samo Hamerska še je manjkalo, kateri bi s svojim velikim „Schnurrbartom“ hlad delal vrnitvi, in sicer zjutraj ob pol štirih, pa Grozl, kateri je poprej zmiraj kričal: „Brenčič“ — le kričal: „ferdamani Brenčič“. To je bil lep zaslužek za tako veliki trud.

Iz Marenberškega okraja. Ljubi „Štajerca“ Jaz vsakokrat tvoj časopis berem in ga zastopim; resnično je, da vera peša. Pri nas bila na 13. junija volitev; tudi ker je bil Antona dan, veliki shod. Bilo je malo duhovnikov, pa veliko romarjev, kateri od vsih km pridejo tudi h spovedi; naš župnik pa je

Grof Thun

Cesar povzdignil je bivšega ministerskega predsednika grofa Franca Thun, ki je sedaj c.

Franz Thun-Hohenstein

k. namestnik na Češkem, za kneza. O grofa Thunu se govori, da bode še v naši politiki važno vlogo igral.

Kronanje na Angleškem.

Kakor smo že poročali, vršilo se je te dni v Londonu slavnostno kronanje kraljevske dvojice. Danes prinašamo sliko, ki se tiče tega kronanja i. s. na levi strani novo krono kraljice, na desni pa njeno slavnostno obleko. Šlepa te obleke je 6 metrov dolga in košta seveda veliko premoženje denarja.

Zahtevajte

posvod

„Štajerca“.

alajenje.

— ljud-
esnik je
se ne
ed 4 leti
vanju v
ka pred
i ga ne
nu kaj
ogrevalo
pokvek,
anjevala
očina za
Goriše-
bahu za
je dan
enkrat
za dru-
klaserja,
so se o
javnosti
narodno
n hujke
napravile
valec.
za dr-
like agi-
lajnerju,
k bil, da
o ušesah
bi koga
repač in
drži, kot
ljubimo
dolgem
besedo
se že do
z nas in
rad pije,
dostokrat
čič, ako
jak vina
o Rojsa
tožeka v
se bode
a kaj —
hov trud
nazadnje
li. Vroče
zletelo,
bi jim
delal. O
a, pa je
: „živio
čič“. —
rud.
Štajerc*!
ga tudi
ri nas je
e bil Sv.
duhovni-
ih krajer
a je letel

na volitvo. Tisto bi še nič ne bilo, pa zakaj
zadaj po volitvi po krčmah obrekuje? Pravi,
mi bi bili neverniki. Tisto ni res, mi smo
Wendnika volili, ker od „Štajerčeve“ stranke
noben postavljen ni bil! Gospod župnik
prijazite, če ne verjamete, v Slovenjgradcu.
Tudi je župnik čez jednega vraga moža, kateri
ga mi vsi radi imamo, pravil, da je smrkovec!
Za nagotro pri graščini vprašal, kaj se more
z ljudem početi, kateri tako besedo po krčmah
vsejo. Večkrat sem že slišal, da je vsak župnik
čisti je še pri Sv. Antonu za župnika bil, tisto
duševanje, kaj romarji darujejo, pustil licitirat
in potem denarje cerkvi dal, a letos pa so g.
župnik, že zavolj volitve najbrž, nato pozabili!
Ljubi gospod Panič! Mi Vam s tem povemo,
prijazite, drugač bomo druge strune napeli!

S poštovanjem!

En kmet iz Pohorja, kateri s „Štajercem“ drži.
Sv. Miklavž pri Ormožu. Cenjeni gospod
župnik! Prosim Vas ako imate toliko prostora,
da povete nekaj tudi o našem g. župniku Meško,
da tudi drugi ljudje znajo, kakega ljubljenega
dušnega pastirja mi imamo. Njegov kaplan
Mihče se je pa dosti hujši; posebno je bil sedaj
z volitvah. Gospod Meško celo poštene ljudi z
svojimi rečmi nadlegujejo, za katere se en tak
župnik nič brigati ne sme. Kaj to njega
trga, s kom deklinje hodijo?? Z g. župnikom in
kaplanom vender le ne bodo po južinah hodile!!!
Tegom g. župnik in tisti g. tamdol J. v grabi.
Sch.

Iz Vitanja. Odgovarjajoč na dopis od 28.
m. v „Narodnem listu“, te preljubi „Štajerc“
prosim, da naše privravnane liberalce malo po-
tlačite, da jim greben preveč ne zraste. Posebno
se zdaj znani nič „feš“ debelotrebušni učitelj
Kaser strašno jezi, da ni bilo za večnega kandi-
data Rebeke tukaj več kakor 4 glasov oddanih,
da so nekteri nekdanji volilci Rebeke zdaj
nabrega velezaslužnega poslanca Marckhl volili.
Narodnemu, kateri nosi debel trebuh od kronic
„masne“ posojilnice prav tiho na uho povem,
naj se briga bolj za šolski poklic, kakor za po-
litiko. Svetovali bi mu tudi, da kot vojvoda
v 1½ liberalcev naj pusti naše miroljubne
dohovnike pri miru in poštene tržane ne
tlača z jako duhovitimi psovkami n. pr.
„semčurska svinja, kar ubil te bom s palco!“
Vojvodi v „Narodnem listu“ bi tudi prisojali
politične znanosti, ker ne ve, da „Favorje“
se spada v volilni okraj Rebeke. Pa ako bo on
kaj kandidiral kot poslanec za „Favorje“,
mo prepričani, da bo voljen enoglasno, ker on
se spada s svojo omiko in jasnim umom ni-
tamor drugam kakor res na vrh „Favorja“,
am naj svojo neumnost razlaga kozlam in
njem. Ni čuda, da je Rebek dobil zdaj samo
4 glase, ker je naše ljudstvo bolj prubjeno in
razredno kakor on. Ako se še bo kaj oglasil,
bomo še več povedali, ker „kdor maslo na glavi
nosi ne sme na solnce iti“.

Amen! Püic! Fertik!

Sv. Duh-Löche. Tukajšni fajmošter Koželj
bode svojo krščansko ljubezen na prav čudne
načine. K neki splošno spoštovani gospej prišla

je vboga kočarica in s povzdignjenimi rokami
prosila: „Ljuba gosa, prosim Vas, bodite mo-
jemu otroku botra, ker nihče noče biti“. In
blaga gosa je prošnji ugodila. Ravnotako pri
neki vbogi viničarki. Fajmošter Koželj pa je bil
tako predrzen, da je ženi rekel: „Kaj nimate
boljše osebe za botro kakor tote? Tako ne-
vernico!“ Tako je iz političnega sovraštva
župnik splošno spoštovano in priljubljeno gospo
sramotil. Dotična kočarica mu je sicer takoj
odgovorila: „Jaz ne morem boljše gospe dobiti,
kakor so tota, ker so tako ljubeznivi in dobri“. Gospa
pa je šla in popolnoma opravičeno za-
grizenega črnosukneža tožila. Pri sodnji bil je
fajmošter Koželj na 3 dni zapora odnosno 30 K
globe obsojen. Mislimo, da se bode odslej malo
premisli, predno bode zopet ljudem čast kradel!

Novice.

Zopet prvaški polom. Skoraj nobena številka
našega lista ne izide, brez da ne bi morali po-
ročati o temu ali onemu prvaškemu polomu.
Pri takih razmerah pač ni čudno, da se smatra
vso prvaško gospodarstvo za napačno, brezvestno
in škodljivo. Te dni prišlo je v okolici Kamnika
zopet slovensko-klerikalno konzumno društvo v
polom. Malemu društvu primanjkuje baje okroglo
15.000 kron. Glavno krivdo nosi glasom poročil
črni načelnik Bore. Ta prvaški poštenjak potoval
je pridno po svetu. Pred kratkem bil je tudi v
Jeruzalemu na romanju. Ali zdaj bode romal v
lunjo. Tudi župnik Merkun je baje skriv.
Vbogi, zapeljani kmetje pa bodejo morali zopet
s svojim poštenjem in s svojim premoženjem
klerikalne grehe plačevati. To je prvaško go-
spodarstvo!

Naš kmetski koledar, ki si je tekom let
toliko prijateljev pridobil, izšel bode letos
v prave m času. Že danes lahko rečemo, da
bode letošnji „Štajerčevi“ kmetski koledar še
lepši in še bogatejši opremljen, kakor je bil
dosedanja leta. Obsegal bode vse, kar je v
kmetskem koledarju skozi celo leto potrebnega.
Poleg tega bode mo pa tudi nato gledali, da
objavimo v koledarju zopet celo vrsto lepih
povesti, gospodarsko zanimivih in važnih člankov,
slik, smešnic itd. Cena bode koledarju bržkone
ednako nizka kakor doslej. Lansko leto nam je
v zadnjem času mnogo koledarja zmanjkalo,
ker se ljudje niso v pravem času naročili.
Prosimo torej letos zopet svoje zveste prijatelje,
naj naš koledar za leto 1912 kolikor
mogoče hitro naročijo, da bode mo
približno vedeli, kako visoko naklado naj pu-
stimo tiskati. Omenimo, da velja tudi letos
določba, da dobi vsakdo, kdor naroči 10 koma-
dov, en koledar zastoj. Obenem pa opozarjamo
tudi tiste, ki mislijo v novem našem koledarju
inzerirati, naj pošljejo svoja naročila hitro.
Tisti, ki so že oglase uvrstili, vedo prav dobro,
kako lepe uspehe se doseže z inzeriranjem v

našem koledarju. „Štajerčevi“ kmetski
koledar je ravno najcenejši, naj-
lepši in najboljši koledar! Toliko
za danes!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Mihče Brenčič iz Spuhlja postal je torej
državni poslanec. In ves svet se tega veseli.
Celo letošnje telice so s tem zadovoljne. Mihče
Brenčič je „gospod poslanec“ in zastoj ni ku-
pil svoj „überziger.“ Za svojo krmo si naroči
zdaj dunajsko kelnerico in na hišo dobi napis:
„Gostilna pri državnemu poslancu“. Ja, ja,
kaj vse postane iz pšlarskega korporala; svoj
čas je konjem repe vihal in fige v korbo lovil,
zdaj pa bode Mihče postave delal. Sakrabort,
to bodejo postave! V prvi vrsti bode Mihče vas
Spuhlje v mesto povzdignil. Doslej se je reklo
„Picheldorf bei Pettan“; odslej pa se bode re-
klo „Ptuj pri Spuhlju.“ Vsak Brenčičev volilec
dobi poleg tega medaljo iz svinjskega ledra, na
kateri bode Mihčeta fotografija. Kajti odkar
je postal poslanec, dal se je Brenčič fotografirati
v pšlarski uniformi. Nadalje bode naš Miha
predlagal, da se vsi davki odpravijo. To bi bilo
namreč jako pametno. Davki so vedno neka
sitna stvar. In zakaj se porabi davke? Doslej
se je zanje kanone kupovalo. Miha pa tega
ne pusti; pri pšlarijih nimajo kanonov, pa
so tudi soldati. Pravijo, da se bode Brenčič s
tistimi združil, ki hočejo „prosto ljubezen“;
njegova žena je sicer proti temu in mu bode
vse obraz razpraskala, ako bi se na Dunaju z
lepimi Judovkami zabaval, kakor dela to njegov
gospodar dr. Korošec. Ali Brenčič je krvav pod
kožo, kar je že kot ledični fant dokazal. Na-
dalje bode Brenčič predlagal, da se „Štajerče-
vega“ urednika na „gavge“ obeše; kajti ta
hudobni urednik nima nobenega pravega spo-
štovanja za Brenčiča. Vse to in še veliko več
bode Miha predlagal in ministri se bodejo pred
njim do tal priklanjali in Gautschu bode srce
v hlačice padlo, ako ga pogleda Miha Brenčič iz
Spuhlja. Zadnjič je Miha Brenčič pri Spuhlju
žakelj denarja nesel in med ljudi trosil. Še zdaj
leži nekaj cekinov v grabnu; kdor ne veruje,
naj gré ponje...

Otroško blebetanje narodnjakarskih lističov
o zadnjih državnozborskih volitvah v ptujsko-
ormoškem okraju še vedno ni ponehalo. Mi smo
svoje stališče že v zadnji številki jasno in od-
ločno povedali. Smešni narodnjaki hočejo s svo-
jimi govoricami le svojo neskončno blamažo pri-
kriti. Res je namreč, da so zadnje državnozborske
volitve papirnat „narodno stranko“ iz po-
zorišča pomedle. Res je, da so zadnje mandate
izgubili, ti gospodje, ki delajo politiko v advo-
katskih pisarnah. Krivi so tega sami s svojo
neskončno nezmožnostjo. Zdaj pa delajo
ti ljudje tako, kakor da bi jim mi „Štajercijanci“
grob skopali. Pribili smo že, da laže ne-
sramno, kdor trdi, da je „Štajerčeva“ stanka

Krvave volitve.

Der in Drohobycz gewählt
nat. demokr. Abg. Dr. Nalib. Löwenstein

Zu den Wahlkämpfen in Galizien.

Poročali smo že o krvavih dogodkih v gališkem
mestu Drohobycz. Kakor znano prišlo je tam pri državno-
zborskih volitvah do hudih izredov, pri katerih je raz-
burjeno ljudstvo do vojake kamenje metalo. Naposled
so vojaki streljali in je bilo 20 oseb takoj mrtvih, 24
pa težko ranjenih. Oblast uvedla je zdaj najstrožjo

preiskavo teh groznih dogodkov. Naša slika kaže na
levi strani poljsko-demokratskega poslanca dr. Löwen-
steina, za katerega se je šlo. Na desni strani pa vidimo
hišico, v kateri se je volilo in pred katero je prišlo do
izredov.

Gotovo govejo juho
najboljsega okusa dajo

MAGGI JEVE kocke

 à **5 h**

Pazi naj se natančno na ime **MAGGI**
in na varstveno znamko zvezdo s
križem. Druge kocke niso MAGGI-jeve.